महाराष्ट्र वन विभाग

मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), ठाणे वनवृत्त, ठाणे यांचे कार्यालय

मायक्रो वेव्ह टॉवर, बारा बंगला एरिया, कोपरी, ठाणे (पूर्व) 400 603.
फोन : 022-25329865/ 25329642, फॅक्स 022-25329912.
Email: ccftthane@mahaforest.gov.in / ccfthane@gmail.com
Website: www.mahaforest.gov.in

ISO 9001:2008 Certified by IRQS

MGMT. SYS. RvA C 071

विषय : एकरेषिय (Linear) प्रकल्पांबाबत झाडे तोडण्यास व कामे सुरु करणेसाठी परवानगी (Working Permission) देण्याबाबत.
मुंबई मेट्रोलाईन-4 (वडाळा-घाटकोपर-मुलुंड-ठाणे-कासारवडवली) करीता मेट्रो पियर (piers) व भक्तीपार्क स्टेशन बांधण्याकरीता 0.9850 हेक्टर कांदळवन क्षेत्राबाबत वन जमिन मागणी प्रस्ताव.

जा.क्र. कक्ष-10/वसं/प्र.क्र.44/20-21/जा.क्र. 78 /2021-22
ठाणे - 400 603, दिनांक - 21/05/2021

वाचा:-

1) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, म.रा. नागपूर यांचेकडील पत्र क्र.कक्ष-17/ एनसी/II/आयडी-12703/(68)/106, दि.29.04.2019.
2) केंद्र शासनाचे पर्यावरण, वन आणि वातावरण बदल, मंत्रालय क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर कडील पत्र क्र.एफसी-I/एमएच-157/2019-एनजीपी/6331, दि.11.03.2020.
3) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई कडील पत्र क्र.कक्ष-3/जमिन/1776, दिनांक 30.03.2021.
4) केंद्र शासन पत्र क्र.एफ नं-11-306/2014/एफसी, दि.08.08.2014.
5) केंद्र शासन पत्र क्र.एफ नं-1-306/2014/एफसी, दि.15.01.2015.
6) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.एफ नं. 11/306/2014, दि.07.05.2015.
7) शासन परिपत्रक क्र.एफएलडी-2015/प्र.क्र.77/फ-10, दिनांक 01.07.2015.
8) मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय) मुंबई यांचेकडील पत्र क्र.एफएलडी-1116/प्र.क्र.270/फ-10, दिनांक 20.07.2017

आदेश -

ज्याअर्थी, विषयांकित प्रस्ताव कांदळवन कक्ष / कांदळवन संधारण घटक, मुंबई यांचे मार्फत प्रस्तावावर संस्करण होत आहे. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, नागपूर यांनी वरिष्ठ नियोजक, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, बांद्रा, मुंबई मेट्रो प्रोजेक्ट अंमलबजावणी घटक यांचेकडून प्राप्त झालेला मुंबई मेट्रोलाईन-4 (वडाळा-घाटकोपर-मुलुंड-ठाणे-कासारवडवली) करीता मेट्रो पियर (piers) व भक्तीपार्क स्टेशन बांधण्याकरीता 0.9850 हेक्टर कांदळवन क्षेत्राबाबत वन जमिन मागणी प्रस्ताव उपरोक्त अ.क्र.१ अन्वये केंद्र शासनाचे पर्यावरण, वन आणि वातावरण बदल, मंत्रालय क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांचेकडे सादर केला होता.

SheetalRaut/763) 0.9850 ha.-Metro Piers & Stn. At Bhakti Park Metro-4

आणि ज्याअर्थी, वरिष्ठ नियोजक, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, बांद्रा, मुंबई मेट्रो प्रोजेक्ट अंमलबजावणी घटक यांचेकडील प्राप्त झालेला वळतेकरण प्रस्ताव भारत सरकारच्या वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 च्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार प्रकल्प स्थळ विवक्षित (Site Specific) आहे.

आणि ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई आणि अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी या प्रस्तावाची छाननी केल्यानंतर वन (संवर्धन) अधिनियम 1980 च्या तरतुदीनुसार 0.9850 हेक्टर कांदळवन वळते करण्याची केंद्रशासनास शिफारस केली आहे.

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने या प्रस्तावावर विचार करुन, अ.क्र.1 अन्वये सादर केलेल्या प्रस्तावास अ.क्र.2 अन्वये काही अटीं / शर्थीच्या अधिन राहून तत्वतः मंजुरी प्रदान केली आहे. केंद्रशासन तत्वत: मान्यता पत्रातील अटी / शर्तीचा पूर्तता अहवाल अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांनी संदर्भ क्र.3 अन्वये अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचेकडे सादर करुन, सदर प्रस्तावातील केंद्र शासनाच्या पत्रातील अटी-शर्तीची पुर्तता झालेली असल्यामुळे मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) ठाणे यांना प्रकल्पांतर्गत क्षेत्रातील झाडे तोडणे व कामे सुरु करण्यास परवानगी देणेकामी एकरेषीय प्रकल्पांतर्गत प्रचलित मार्गदर्शक सुचनांना अनुसरुन निर्णय घेणेबाबत निर्देश प्राप्त झालेले आहेत. तसेच दिनांक 20.04.2021 च्या पत्रान्वये देखील परवानगी देणे संदर्भात कार्यवाही होणेस कळविलेले आहे.

आणि ज्याअर्थी, केंद्रशासन पत्रातील अटी / शर्तीनुसार विविध प्रयोजनासाठी प्रकल्प प्राधिकरणाने खालीलप्रमाणे रक्कम कॅम्पा प्राधिकरणाकडे हस्तांतरीत केलेली आहे.

अ.क्र.	रक्कम हस्तातंरीत केल्याचा दिनांक	प्रयोजन	रक्कम	शेरा
1.	05.08.2020	वनाचे प्रत्याशी मूल्य (Net Present Value)	719050/-	सदर रक्कम कॅम्पा प्राधिकरणाकडे हस्तांतरीत केलेली आहे.
2.		पर्यायी वनीकरण (CA)	470112/-	
3.		Reclamation of temporary land	2411992/-	
4.		पर्यायी वनीकरणाच्या क्षेत्राचे सर्व्हेक्षण व सिमांकन	50000/-	
5.		Bird Nesting	20000/-	
	एकूण		**3621154/-**	
6.	22.06.2020	वृक्ष निष्कासन	43923/-	सदर रक्कम संबंधित विभागीय वन अधिकारी यांच्याकडे जमा.

आणि ज्याअर्थी, सदर प्रकल्पांतर्गत कांदळवन क्षेत्राचा समावेश असल्यामुळे, मा. उच्च न्यायालय मुंबई, जनहित याचिका क्र.87/2006 च्या अनुषंगाने प्रकल्प प्राधिकरणाने मा. उच्च न्यायालयात रिट पिटीशन क्र. (L)162/2020 दाखल केली होती व त्यास अनुसरुन दिनांक 05.08.2020 रोजी मा. उच्च न्यायालयाने निर्णय पारित करुन कांदळवन वृक्षतोडीस परवानगी दिली आहे.

आणि ज्याअर्थी, State level Environment Impact Assessment Authority कडून दि.27.11.2018 रोजी काही अटी / शर्तीच्या अधिन राहून मंजूरी प्राप्त झालेली आहे.

आणि ज्याअर्थी, जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांनी दिनांक 28.01.2021 अन्वये वन हक्क कायदा, 2006 प्रमाणपत्र जारी केलेले आहे. बाबत प्रस्तावांतर्गत वनक्षेत्रात पट्टेधारक / पात्र प्लॉट धारक इत्यादी येत असल्यास नियमानुसार पुर्नवसन/मोबदला देण्याची जबाबदारी प्रकल्प यंत्रणेची राहील.

आणि ज्याअर्थी, वरील अ.क्र. 4 व 5 अन्वये एकरेषीय प्रकल्पा संदर्भात केंद्र शासनाने मार्गदर्शक सूचना जारी केलेल्या आहेत. तसेच केंद्रशासनाने वरील अ.क्र.6 अन्वये वन (संवर्धन) अधिनियम 1980 अंतर्गत एकरेषीय प्रकल्पांना (Linear Projects) तत्वतः मान्यता मिळाल्यानंतर काही अटींच्या अधिन राहून काम सुरु करण्यास व झाडे तोडण्यास परवानगी देणे बाबत सर्वसाधारण मान्यता दिली आहे.

आणि ज्याअर्थी, वन (संवर्धन) अधिनियम 1980 अंतर्गत नवीन रस्ते, अस्तित्वात असलेले महामार्गाचे रुंदीकरण, ट्रान्समिशन लाईन, पाण्याची पाईप लाईन, ऑप्टीकल फायबर केबल लाईन, रेल्वे लाईन इत्यादी एकरेषिय (Linear) प्रकल्पांना तत्वतः मान्यता दिल्यानंतर प्रकल्पांचे काम जलद गतीने सुरु करुन सुविधा उपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने सदर तत्वतः मान्यता दिलेल्या पत्रातील आवश्यक अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणेने केल्यानंतर प्रकल्पांतर्गत वन जमिनीवरील झाडे तोडण्यास व कामे सुरु करणेसाठी परवानगी देण्याकरिता राज्य शासनाने वरील अ.क्र. 7 चे परिपत्रकातील अटीस अधीन राहून अशी परवानगी देणेसाठी मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) यांना प्राधिकृत केले आहे.

आणि ज्याअर्थी, कांदळवन कक्षाकडील अन्य प्रकरणात आवश्यक अटींची पूर्तता होत असल्यास प्रकल्प यंत्रणेस कामे सुरु करण्यास व झाडे तोडण्यास परवानगी देणेस हरकत नसल्याबाबत राज्य शासनाने वरील अ.क्र.8 अन्वये कळविले आहे.

आणि त्याअर्थी, केंद्रशासन तत्वतः मान्यता पत्रातील अटी / शर्तीची पूर्तता प्रकल्प प्राधिकरणाकडून झालेली असणे तसेच मा. उच्च न्यायालयाकडून दिनांक 05.08.2020 रोजी पारित झालेल्या निर्णयास अनुसरुन, 0.9850 हेक्टर कांदळवन क्षेत्रात कामे सुरु करण्यास व झाडे तोडण्यास परवानगी (Working Permission) देण्याची बाब विचारात घेण्यात येत आहे.

म्हणून आता याव्दारे असे निर्देश देण्यात येत आहेत की, प्रकल्प प्राधिकरण वरिष्ठ नियोजक, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, बांद्रा, मुंबई मेट्रो प्रोजेक्ट अंमलबजावणी घटक यांना कांदळवन वृक्षतोडीकामी मा. उच्च न्यायालयाने पारित केलेले आदेश, आणि केंद्रशासन तत्वतः मान्यता पत्रातील अटी / शर्ती तसेच खालील नमूद केलेल्या अटी / शर्तींच्या अधिन राहून मुंबई मेट्रोलाईन-4 (वडाळा-घाटकोपर-मुलुंड-ठाणे-कासारवडवली) करीता मेट्रो पियर (piers) व भक्तीपार्क स्टेशन बांधण्याकरीता 0.9850 हेक्टर कांदळवन क्षेत्रामध्ये कामे सुरु करण्यास व झाडे तोडण्यास परवानगी (Working Permission) देत आहे.

1) सदर परवानगी प्रकल्पांतर्गत प्रस्तावित वळतेकरण क्षेत्रात कामे करणे व झाडे तोडण्यापुरती मर्यादित आहे. आणि सदर परवानगी एक वर्षापुरतीच म्हणजेच दि.21.05.2022 पर्यंतच वैध (Valid) राहिल. दिनांक 21.05.2022 पासून सदर परवानगी आपोआप रद्द झालेचे समजण्यात येईल.

2) सदर परवानगी प्रकल्पांतर्गत कांदळवन क्षेत्रातील वृक्षतोड आणि प्रस्तावित कामे करण्यापुरती मर्यादित आहे.

3) मा. उच्च न्यायालयात दाखल रिट पिटीशन क्र.(L) 162/2020 मध्ये दिनांक 05.08.2020 रोजी मा. उच्च न्यायालयाने पारित केलेल्या निर्णयातील सर्व बाबी प्रकल्प प्राधिकरणास बंधनकारक राहतील. तसेच State level Environment Impact Assessment Authority कडून दि.27.11.2018 रोजी मंजूरी प्राप्त पत्रातील अटी / शर्ती प्रकल्प प्राधिकरणास बंधनकारक राहतील.

4) सदर प्रकल्पास केंद्रशासनाकडून विधीवत मान्यता आणि राज्य शासनाकडून वनजमिन वळतेकरण आदेश अप्राप्त आहे. तत्वत: / विधीवत मान्यता मिळालेल्या दिनांका पासून 6 महिन्याच्या आत प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटींचे तंतोतंत पालन करेल याची संबंधित विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक हे खात्री करतील. आणि वेळोवेळी याबाबतचा अहवाल सादर करतील.

5) प्रकल्प यंत्रणेने प्रस्तावीत कांदळवन क्षेत्रात कामे सुरु करण्यापूर्वी, सबंधित विभागीय वन अधिकारी यांना कळविणे आवश्यक आहे. संबंधित विभागीय वन अधिकारी यांनी कामे सुरु असतांना प्रस्तावित क्षेत्रात वनभंग झाला आहे का ते पाहणे. तसेच वनभंग झाला असल्यास, प्रचलित कायद्यानुसार कारवाई करावी.

6) प्रकल्प यंत्रणेकडून कांदळवन क्षेत्रात कामे करतांना कमीत कमी हानी पोहोचेल ही बाब प्रकल्प यंत्रणेस बंधनकारक राहील.

7) प्रकल्पांतर्गत कांदळवन क्षेत्रात कामे करताना नैसर्गिक पाण्याचे मार्ग नदी, नाले, पाण्याचे प्रवाह बंद होणार नाहीत. तसेच वन्यप्राणी यांचे जाण्या-येण्याचे मार्ग बंद होणार नाहीत, याची दक्षता घ्यावी.

8) प्रकल्पांतर्गत जागेवर कांदळवन पुर्नस्थापना (Restoration Plan) ची अंमलबजावणी करण्याकरीता कांदळवन कक्षाने आराखडा प्रस्तावित केल्यास सदर आराखड्याचे मूल्य प्रकल्प यंत्रणेस भरणे आवश्यक राहील.

9) सदर प्रकल्पास केंद्र शासनाकडून विधीवत मान्यता आणि राज्य शासनाकडून औपचारिक वनक्षेत्र वळते करण्याचे आदेश अप्राप्त आहेत. सदर आदेश / मान्यता देताना घालून दिलेल्या अटीं / शर्ती प्रकल्प यंत्रणेस बंधनकारक राहतील.

10) जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांनी वनहक्क कायदा, 2006 प्रमाणपत्र जारी केलेले आहे. तरी देखील प्रस्तावांतर्गत वनक्षेत्रात पट्टेधारक / पात्र प्लॉटधारक, भूमीहिनांना वाटप प्लॉटधारक इत्यादी येत असल्यास नियमानुसार पुर्नवसन/मोबदला देण्याची जबाबदारी प्रकल्प यंत्रणेची राहील.

11) पर्यावरण व वनमंत्रालयाने वन व वन्यजीव विकास व संवर्धन या दृष्टीने वेळोवेळी घातलेल्या व घालण्यात येणा-या इतर अटी प्रकल्प यंत्रणेस बंधनकारक राहतील.

12) प्रस्तावित प्रकल्पामुळे प्रकल्पांतर्गत क्षेत्रातील पक्षी / वन्यजीवांचे वस्तीस्थान नष्ट न होता अबाधित राहण्याकरीता काही उपाययोजना सुचविल्यास आवश्यक ती उपाययोजना प्रकल्प यंत्रणा करेल.

13) उपरोक्त अटी पैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (Non Compliance) प्रकरणी वन (संवर्धन) अधिनियम 1980 अंतर्गत केंद्रशासनाचे पर्यावरण,वन व जलवाह मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील Hand book मधील परिच्छेद क्रं. 1.21 अनुसार निविर्दीष्ट कार्यवाही करावी.

अनुसुची

गावांचे नांव	तालुका	सर्व्हे नंबर / CTS No.	वैधानिक दर्जा	क्षेत्र हेक्टर
परेल-शिवडी	दादर	6	राखीव वन (Under Section 4 of IFA 1927)	0.9850
	एकूण			0.9850

सदर आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयाचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच सदर आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर, सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शित करावी.

सदर आदेश महाराष्ट्र शासन वनविभागाचे www.mahaforest.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात येत आहे.

(एस. व्ही. रामाराव)
मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), ठाणे.

प्रती,

विभागीय वन अधिकारी,
मुंबई कांदळवन (संधारण) घटक, मुंबई.

प्रतिलिपी :- प्रधान सचिव (वने), मंत्रालय, मुंबई यांचेकडे माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सादर.

प्रतिलिपी :- अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक आणि केंद्रस्थ अधिकारी, नागपूर यांचेकडे माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सादर.

प्रतिलिपी :- अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष मुंबई यांजकडे माहिती व आवश्यक कार्यवाहीसाठी सादर.

प्रतिलिपी :- जिल्हाधिकारी मुंबई शहर यांचेकडे माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सस्नेह अग्रेषित.

प्रतिलिपी :- वरिष्ठ नियोजक, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, बांद्रा, मुंबई मेट्रो प्रोजेक्ट अंमलबजावणी घटक यांजकडे माहिती तथा योग्य त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

2.00 निर्देशित करण्यात येते की, या संदर्भातील सर्व आदेश आणि केंद्र शासनाने मान्यतेच्या आदेशात घातलेल्या अटी व संरक्षित बाबी यांच्यासह एका स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत. आणि त्याची प्रत विभागीय वनअधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक, मुंबई आणि संबंधित विभागास यांना देण्यात यावी.

प्रतिलिपी :- एकरेषिय प्रकल्प निवड नस्ती, वनवृत्त कार्यालय ठाणे.

प्रतिलिपी - कक्ष-11 (तांत्रिक), वनवृत्त कार्यालय ठाणे यांचेकडे वरील आदेश शासनाच्या वेबसाईटवर अपलोड करण्यासाठी रवाना.

sd/xxx
(एस. व्ही. रामाराव)
मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), ठाणे.

SheetalRaut/763) 0.9850 ha.-Metro Piers & Stn. At Bhakti Park Metro-4